

Lokal

Agenda 21 Plan Nørrebro 2009-2010

**Arbejdsprogrammer
Årsplaner
Succeskriterier
Agenda 21 Grøn Nørrebro**

6. årgang

Indhold

Introduktion og læsevejledning	s.3
Grundlag for Agenda 21 Grøn Nørrebro	s.5
Lokal forankring	s.6
Dialog, formidling og synliggørelse	s.7
Organisation	s.8
<i>Indsatsområder:</i>	
Sikken voldsom trængsel...	s.9
Ukrudt og andet godt	s.13
Skidt - med miljøet!	s.18
Sæt en prop i forbruget	s.21
Godt for maven - og for forretningen	s.24
Miljø med mere	s.26
<i>Kort over Nørrebro</i>	s.28

Introduktion og læsevejledning

Agenda 21 Grøn Nørrebro dækker hele Nørrebro med små 73.000 indbyggere. Efter at vi har udvidet området har vi stille og roligt udbygget lokalkendskabet til hele Nørrebro. Her kan kort nævnes vores nye samarbejdspartnere: Kulturelle markedsdage, Områdesekretariat for Nørrebro Parkkvarter, (Helhedsplan for lundtoftegade), Områdeløft i Haraldsgade kvarteret, Områdefornyelsen i Mimersgade kvarteret samt Superkilen. I 2008 er 2 andre samarbejds projekter blevet afsluttet: Den Grønne Forening A21 Ydre Nørrebro og Kvarterløft Nørrebro Park. Herudover har vi fortsat samarbejdet med de lokale partnere: Nørrebro festivalen, Beboerforeningen Blågården, Rabarberlandet, Jagtvejsprojektet, mv. Lokaludvalget for Nørrebro er blevet etableret og er ved at finde sine egne ben. Vi har 2 bestyrelsesmedlemmer med i udvalget. Vi håber de også bliver en god samarbejdspart på miljøområdet.

Desuden har vi hjulpet Center for Miljø og Østerbro med at etablere et selvstændigt Agenda 21 Center på Østerbro, der er endelig etableret pr. 1/7-2008.

Klimatopmødet i København i december 2009 vil også sætte sit præg på Agenda 21 arbejdet det kommende år. Agenda 21 Grøn Nørrebro har endnu ikke planlagt konkrete aktiviteter i forbindelse med topmødet. Men der vil blive sat fokus på, hvor meget vores projekter er med til at reducere CO2 forbruget. Agendanetværket arbejder på et fælles udspil og evt. koordinering af NGOernes aktiviteter.

Nørrebro rykker - med miljøet!

Planen bygger på det grundige arbejde med den foregående Lokale Agenda 21 plan og de erfaringer, der er gjort undervejs. Agenda 21 planen for 2009-2010 er gjort mere realistisk, og vi har flyttet flere af vore drømme fra arbejdsområderne til vores Idébank. Vores målgruppe er de aktive borgere og aktører på Nørrebro, samt de borgere, der i lang tid, med interesse, har set de mange miljøprojekter skyde frem. Agenda 21 planen er de mål som Agenda 21 Grøn Nørrebro i dagligdagen styrer sine aktiviteter efter. Denne Lokale Agenda 21 plan har været diskuteret med interne og eksterne aktører, som har bidraget med ønsker til kommende projekter og centrets arbejdsform. Der har været dialoger og diskussioner med borgerne på Nørrebro og der er sat fokus på udvikling af centrets interne organisation.

Planens opbygning

Planen er inddelt i 6 arbejdsområder, der fungerer som en gennemgående struktur for Agenda 21 Grøn Nørrebros arbejde. Det sidste arbejdsområde dækker over projekter, der går på tværs af de øvrige områder.

**Sikken voldsom trængsel...
Ukrudt og andet godt.
Skidt – med miljøet!
Sæt en prop i forbruget
Godt for maven... og for forretningen!
Miljø med mere...**

**Nedsættelse af trafikbelastningen
En grønnere bydel
Optimering af affaldssorteringen
Energiforbruget skal ned
Økologisk mad
Tværgående miljøarbejde**

Under læsningen er det vigtigt at holde sig for øje at arbejdet med de 6 arbejdsområder er på forskellige trin i processen og derfor præsenteres lidt forskelligt. Som udgangspunkt har hvert arbejdsområde dog følgende disponering:

- Vision for arbejdsområdet
- Status for området
- Samarbejdspartnere
- Arbejdsprogram frem til 2011
- Årsplan 2009
- Succeskriterier 2009
- Årsplan 2010
- Succeskriterier 2010
- Idébank

Vi betragter den lokale agenda 21 plan som en »organisk« plan, der løbende revideres og videreudvikles gennem perioden. »Miljøtrafikugen« er integreret i afsnit 1: »Sikken voldsom trængsel...« og »Klimafestivalen« er integreret i afsnit 6: »Miljø med mere«. Yderligere information om Agenda 21-planen kan læses på agendacentrets hjemmeside www.norrebro.nu

Kommentarer kan mailes til debat@norrebro.nu

På www.norrebro.nu kan man desuden følge med i implementeringen af planen.

God læselyst !

Grundlag for Agenda 21 Grøn Nørrebro

Nørrebro med 73.000 indbyggere er scene for et virvar af projekter, foreninger og organisationer – en bydel, som er fantastisk til at sætte fokus på aktuelle problemstillinger. Ikke mange bydele sætter sit præg på Københavns udvikling som Nørrebro. Inden for miljøarbejdet har en række lokale aktører været med til at sætte Nørrebro i centrum som et sted, der har været, og fortsat skal være, en dynamo for udviklingen i Københavns Kommune.

Agenda 21 Grøn Nørrebros rolle

Agenda 21 Grøn Nørrebro skal indfange, systematisere, koordinere og ikke mindst fastholde energien i miljøarbejdet. Agenda 21 Grøn Nørrebro skal være med til at sikre en fælles platform for den alsidige faglige viden og de brede erfaringer, der findes i bydelen, og hermed sikre at der opnås synergieffekter, og at erfaringerne fastholdes i bydelen. Agenda 21 Grøn Nørrebro udfylder en række forskellige roller i bydelens miljøarbejde som f.eks. formidler, inspirator, igangsætter, brobygger, netværksskaber, koordinator og frontløber. Borgernes advokat, Agenda 21 Grøn Nørrebro har sin styrke som uafhængig aktør, med en stor kontaktflade, på tværs af politiske organer, administrative funktioner og befolkningsgrupper.

Vision

Agenda 21 Grøn Nørrebro vil fremme en bæredygtig udvikling på Nørrebro med mindre forurening, flere grønne omgivelser og mindre ressourceforbrug. Nørrebro skal være foregangsbydel for bæredygtig storby i Europa.

Hovedmål

Centrets overordnede vision kan opdeles i tre hovedmålsætninger:

- Støtte, udvikle og fastholde helhedsorienterede miljøprojekter i et tæt samarbejde med andre lokale aktører.
- Skabe lokal dialog om og rejse væsentlige og nye miljøspørgsmål herunder kommunens miljøpolitik
- Dokumentere, synliggøre og kommunikere resultater og processer udadtil.

For at nå disse hovedmål er der i opbygning og organisering af centret lagt vægt på følgende:

- En stærk lokal forankring af Agenda 21 Grøn Nørrebro, der sikrer, at aktiviteterne tænkes helhedsorienteret og gennemføres med aktiv deltagelse af bydelens borgere, institutioner, foreninger og erhvervsliv.
- Centret har en bred faglig viden, hvilket fremmer et kvalificeret med- og modspil til den overordnede miljøpolitik. Det giver en basis for en bred kommunikation indadtil og udadtil. Ligeledes vil det faglige netværk bag centret inspirere og motivere til aktiv deltagelse fra både borgere, institutioner og erhvervsliv i bydelen.

Lokal forankring

Et grundlæggende udgangspunkt for Agenda 21 Grøn Nørrebros arbejde er at inddrage bydelens borgere og eksisterende netværk. Således er det ikke hensigten, at Agenda 21 Grøn Nørrebro skal udføre bæredygtige projekter for borgerne, men snarere at centret skal indgå i et tæt samarbejde med bydelens borgere og aktører, så begge parter føler et ansvar for at fremme en bæredygtig udvikling.

Borgernes ønsker til Lokal Agenda 21 Grøn Nørrebro

Agenda 21 Grøn Nørrebro lavede i 2006 en mindre spørgeskemaundersøgelse for at få en ide om, hvilke ønsker borgerne har til Agenda 21 Grøn Nørrebro, samt hvilke miljøproblemer de ønskede løst. 51% af de adspurgte borgere fremhævede information om miljørigtig levevis, mens hele 88% mente, at hjælp til at udføre konkrete miljøforbedringer i bydelen var vigtigt.

Af de miljøproblemer, der optog borgerne, kom forbedring af trafikforhold, især færre biler og bedre cyklistforhold, ind på en førsteplads, efterfulgt af forgroenelse / forskønnelse af Nørrebro, især renere/grønnere gårde og gader. På tredjepladen kom affaldssortering, efterfulgt af ressourceforbrug og økologi. Derfor har vi prioriteret vores arbejde i følgende rækkefølge:

Sikken voldsom trængsel...

Ukrudt og andet godt.

Skidt – med miljøet!

Sæt en prop i forbruget

Godt for maven... og for forretningen!

Miljø med mere...

Nedsættelse af trafikbelastningen

En grønnere bydel

Optimering af affaldssorteringen

Energiforbruget skal ned

Økologisk mad

Tværgående miljøarbejde

Fremme af nye og eksisterende netværk

Agenda 21 Grøn Nørrebro er baseret på en bred opbakning fra boligforeninger, miljøforeninger, indvandernetværk, erhvervsliv, sociale og kulturelle institutioner og skoler, hvilket er fundamentet for at sikre et godt og tæt samarbejde. Bydelen har tradition for at arbejde på tværs af traditionelle faggrænser. Agenda 21 Grøn Nørrebro vil desuden arbejde på løbende at inddrage nye samarbejdspartnere. Dette kan bl.a. være med til at styrke en helhedsorienteret miljøindsats, således at f.eks. et regnvandsprojekt ikke kun bliver en teknisk løsning, der skal aflaste afløbssystemet og spare på vandet, men samtidig bliver et projekt med sociale og kulturelle dimensioner, der kan rumme kunst, sanseoplevelser og sundhed.

Den høje beskæftigelse vi oplever i øjeblikket, samt det gode faktum, at der er kommet flere Agenda 21 Centre i København, vil måske betyde et fald i antallet af frivillige miljømedarbejdere på Nørrebro, hvilket kan føre til lavere aktivitetsniveau i Agenda 21 Grøn Nørrebro i de kommende år. Dette vil vi prøve at modgå ved fx at etablere faste praktikaftaler med Tek-Sam, DTU, KU, Suhrs Seminarium, opslag i videnskabsbutikkerne, mv. samt være opsøgende hos SR-Bistand og andre frivillighedsorganisationer.

Netværkssamarbejde mellem centrene, kommunen og forsyningsvirksomhederne.

Agenda 21 Grøn Nørrebro har glæde af at indgå i et netværk med de øvrige Agenda 21 Centre og deres aktører. Ligeledes vil kontakter og erfaringer fra samarbejdsprojekter med kommunen og de forskellige forsyningsvirksomheder blive inddraget i planlægning og gennemførelse af centrets konkrete aktiviteter. For at fremme en proces, hvor stadig flere aktører involveres aktivt, er det vigtigt med en åben dialog om Agenda 21 Grøn Nørrebros aktiviteter – både de igangværende og forslag til nye. Undersøgelsen/prioriteringen bekræfter Københavns Kommunes undersøgelser om vægtningen af miljøproblemer. Men agendacentrets undersøgelse viser at borgerne i højere grad ønsker hjælp til at udføre konkrete miljøforbedringer end mere information.

Dialog, formidling og synliggørelse

Dialog og formidling af Agenda 21 Grøn Nørrebros aktiviteter foregår på centrets hjemmeside, via lokale medier og via centrets daglige tilbud om 'åbenthus rådgivning' til borgerne. Agenda 21 Grøn Nørrebro, på Blegdamsvej 4B holder åbent dagligt og tilbyder bl.a. arbejdspladser til borgere og frivillige, der ønsker at igangsætte miljøprojekter. På centret kan man få information om alt lige fra plantning af roser, udskiftning af energipærer til opsætning af solcelleanlæg.

Artikler og annoncer for løbende aktiviteter i lokalpressen sammen med centrets hjemmeside informerer bydelen om centrets eksistens og aktiviteter. Alle væsentlige processer i Agenda 21 Grøn Nørrebros arbejde bliver registreret på hjemmesiden, som en del af vores åbne image. Alle projekter har en plads på hjemmesiden www.nørrebro.nu, hvor man kan finde kontaktpersoner, læse relevante sagsakter og følge forløbet af samtlige igangværende og afsluttede projekter. Borgere kan også bruge hjemmesiden til reservering af en ladcykel fra Nørrebro Delecycler. Hjemmesiden fremmer formidling af Agenda 21 Grøn Nørrebros

aktiviteter, som på denne måde bliver systematiseret og løbende opdateret. Styrken ved projektmodellen på Nørrebro er, at forskellige aktører - ofte lokale - bliver hentet ind som tovholdere på arbejdsområder og projekter, hvilket dels bidrager til at skabe lokal forankring, og desuden giver fleksibilitet i forhold til at eksperimentere med opståede muligheder. Samtidig giver projektmodellen de enkelte tovholdere frie hænder inden for en projektramme uden tidskrævende diskussioner og bureaukrati.

Endelig skal Nørrebros erfaringer kunne bruges af andre, både i byen, nationalt og internationalt.

Succeskriterier 2009

- Alle Centrets hovedspor skal kunne findes i pressen både lokalt og nationalt
- Vi skal være lokal facilitator for nye miljøprojekter minimum 1 gang.
- Vi skal være igangsætter for mindst ét nyt miljøprojekt
- Vi skal være advokat for mindst ét lokalt miljøprojekt

Styrke medarbejdernes fælles identitet og samarbejde

På baggrund af evalueringer, tovholdermøder og kurser mv. er der kommet fokus på behovet for mere synergi mellem arbejdsområderne, mere fokus på samarbejde og læring internt, men også i forhold til andre Agenda 21 centre i Danmark, at vi i højere grad skal udnytte hinandens erfaringer og ressourcer.

Et af de helt centrale temaer har været, at hvor arbejdsområderne før har fungeret som relativt adskilte arbejdsområder, er der nu behov for at skabe mere samarbejde og synergi arbejdsområderne imellem via tværgående projekter.

Dette kan ses som en videreudvikling af det 6. arbejdsområde 'Miljø med mere', som netop lægger op til projekter på tværs. Hidtil har det primære projekt på området været Klimafestivalen, men flere tværgående projekter er på vej.

Med henblik på at give mere plads og fokus til den interne læring og synergi blev der i 2008 afholdt månedlige tovholdermøder. Derudover har der været afholdt 2 heldagsmøder til at diskutere, evaluere og udvikle det interne samarbejde. En anden pointe i den sammenhæng har været et ønske om i højere grad at inddrage bestyrelsen, samt flere af de

faglige ressourcer, der i forvejen bor i Økologiens Hus. Endelig har Miljøledelse ISO 14.001 bidraget med inspiration og konkrete arbejdsredskaber til udvikling, formidling og evaluering af projekter.

Succeskriterierne på det organisatoriske område i 2009 er at få så mange af medarbejderne til at deltage i relevante interne og eksterne møder, der skaber netværk og uddanner medarbejderne, f.eks. Netværket for Agenda 21 Centrene (2 årligt), koordinationsmøderne (4 årligt), Dogmekonferencen i oktober 2009, samt diverse kurser og workshops. Disse arrangementer samt de månedlige møder skal være udgangspunkt for opkvalificering og større fællesskab i Agenda 21 Grøn Nørrebro.

Succeskriterier 2009

- Deltage i Netværket for Agenda 21 Centrene
- Deltage i Koordinationsmøderne
- Deltage i Dogmekonferencen oktober 2009

Organisation

Agenda 21 Grøn Nørrebro er en selvejende institution støttet af Københavns Kommune. Centret er organiseret med en fastansat centerleder. Herudover er der tilknyttet lønnede tovholdere, samt en række lokale aktører, der bliver inddraget i specifikke projekter. Hensigten med denne model er at minimere de faste udgifter og sikre en optimal udnyttelse af eksisterende lokale ressourcer.

Centret arbejder løbende med at skaffe supplerende fondsmidler, således at der er økonomi til at igangsætte nye projekter ud over Agenda 21 Grøn Nørrebros egne midler. Styrken ved projektmodellen på Nørrebro er, at forskellige aktører - ofte lokale - bliver hentet ind som tovholdere på arbejdsområder og projekter, hvilket dels bidrager til at skabe lokal forankring, og desuden giver fleksibilitet i forhold til at eksperimentere med opståede muligheder. Samtidig giver projektmodellen de enkelte tovholdere frie hænder inden for projektramme uden tidskrævende diskussioner og bureaukrati.

Sikken voldsom trængsel...

Nedsættelse af trafikbelastningen

Vision

At gøre Nørrebro til en bydel stort set fri for privatbilisme og parkerede biler på gader/pladser. En bydel hvor alle også børn, gamle og handicappede kan færdes trygt til fods, i kørestol, på cykel. Hvor luften ikke er forurenede af bilos og skadelige partikler. Hvor man se sommerfugle og høre fugle synge, mens man ubesværet fører en samtale på Nørrebro-gade.

Hvor gader og pladser har levesteder for fugle, smådyr og insekter. Hvor der er skulpturelle klatrestativer på gadehjørnerne i stedet for parkerede biler.

Status 1. oktober.

Som alle efterhånden har indset er trafiksituationen og ikke mindst parkeringsforholdene på Nørrebro kaotisk. Bilerne besætter hvad der måtte være af friarealer og fortrænger borgerne fra gader og pladser. De kørende biler belaster borgerne og miljøet med støj og møg: CO₂, partikler og benzinos. Åboulevarden, Tagensvej og Jagtvej er nogle af de mest forurenede gade i Danmark. Hvilket bevirker at Nørrebroerne lever gennemsnitlig 7 år mindre en på landsplan. Generelt kan konstateres at Nørrebroerne mange ideer og visioner, har vist sig at bære frugt.

Busslusen i Stengade. Efter mange års tovtrækkeri med kommunen, er der endelig i 2008 etableret et effektivt stop for gennemkørende trafik i Stengade. Der er i August 2008 lavet en mekanisk bussluse, der blev indviet af Ritt Bjerregaard d. 20 august. Vi har aktivt støttet initiativgruppen for bevarelse af busslusen i Stengade. Busslusen er pt. nede pgr. Hærværk, men er ved at blive hærværkssikret.

Nørrebrogade. Efter mange planer, ideer og trafikforsøg er processen med at fredeliggøre Nørrebrogade blevet gennemført, med start 1. oktober. Der er etableret 2 Bussluser og 2 andre nedsættende foranstaltninger for at stoppe den gennemkørende trafik. Desuden er der udviklet nye 'byrum' i forbindelse med sidegaderne og langs med Assistentens kirkegårdsmuren. Cykelstierne ved Dr. Louises bro er dobbelt så store mv. Vi følger processen og støtter op om Københavns kommunes plan for omlægning af gaden.

Nyt Byrum i Elmegade. Der er stiftet en Borgergruppe/gadelaug i gaden. De arbejder på at lave økologisk jule event og at gaden bliver en ny form for gade. Vi er aktivt med i arbejdet.

Nyt Byrum ved Sjællandsgade. Borgergruppens forslag til 'områdeløft' og sikre skoleveje ved Guldbergsskolen er vedtaget og pengene er bevilliget. Guldbergsgade udlægges som 'strøggade' og der laves 6 nedfaldspunkter på ruten og intelligens spærring i Sankt Hans Gade.

Med lukning morgen/middag/aften. Omlægning af Sankt Hans Torv. 3 nye pladser i Guldbergsgade: Møllegade/Empire/Sjællandsgade. Vi følger meget aktivt med i processen og støtter op om omlægning af gaden.

Partikelforureningen i København er over grænseværdierne, mange steder. Der er kommet en dom i Tyskland, om at borgere kan rejse en sag mod staten, hvis man ikke overholde grænseværdierne. Vi har taget initiativ til at samle nogle berørte borgere, NOAH, Det

Økologiske råd, Danmarks naturfrednings forening og med konstruktiv støtte fra Centre for Miljø, er vi i gang med at undersøge om vi skal rejse en sag mod staten, vi skal sikre flere midler fra andre bydele. Desuden har vi lavet en folder om Stop Partikelforureningen i storbyen.

Metrocity Ringen Der skal laves en metro city ring, med 4 stationer på Nørrebro, født. Planen er i vvm høring frem til oktober. Vi har lavet en indsigelse der fokuserer på nedbringelse af luft- og støjforureningen. Vi følger med i processen og støtter op om arbejdet.

Københavns Delebiler udvider støt og roligt medlemstallet til ca. 650 medlemmer og ca. 52 biler. og er derved med til at reducere CO₂ forureningen med 256 tons. Vi følger med i processen og støtter op om arbejdet.

Danske Delebiler foreninger udvider støt og roligt medlemstallet til 5700 medlemmer og ca. 230 biler. og er derved med til at reducere CO₂ forureningen med end 1000 tons. Vi følger meget aktivt med i processen, videreudviklingen af arbejdet specielt på El-Bil området og miljøeffekten med Delebiler.

Nørrebro Delecykel Mange Nørrebroere har fundet ud af at meget kan transporteres på en af Agenda 21 Grøn Nørrebro's 4 ladcykler.

Mimersgade Busssluse Der er pt. ikke endnu besluttet at etablere den 5. busssluse på Nørrebro i Mimersgade. I forbindelse med vinderforslaget for Superkilen er indarbejdet en busssluse. Vi følger med i processen og støtter op om arbejdet.

Rantzausgade udlægges som 'strøggade', ingen aktivitet, vi har en henvendelse fra en borgergruppe der ønsker "bump" i gaden.

Københavns kommunes andre projekter i bydelen:

- *Nørrebro cykelrute* og den mekaniske busssluse i Rantzausgade er gennemført før sommerferien. Engstrøm skal nedrives og omdannes til park. Vi støtter op om Københavns kommunes plan med cykelruter og den mekaniske busssluse i Rantzausgade.
- *P-anlæg* er igangsat, med 164 underjordiske p-pladser i Nørre Allé, Vi fik genplantet de 7 træer der stod til fældning i Nørre Alle. Pt. er man i gang med reetablering af arealet oven på p-anlæg, men man har ikke indarbejdet den fremtidige vedtaget, 'byrumsplan', der bl.a. indebærer at Sankt Hans Torv udvides helt hen til P-anlæg. Vi følger med i processen.
- *Ladegårdsåen* Københavns Kommune har udarbejdet et skitseprojekt til Genetablering af Ladegårdsåen; udvidet med et åløb i Rantzausgade og Åboulevarden. Udstillingen har været på Hellig Kors skole, Fælleskassen og er nu i Brorson kirken. Vi har initiativet for at der sker noget.
- *Søruten* er etableret med cykelrute langs søerne fra Østerbro til Vesterbro. Vi følger med i processen og støtter op om etableringen af cykelstien.

- *Hillerødgade* Der skal etableres cykelsti, der er bevilget penge, arbejdet starter i september/oktober. Vi følger med i processen om etableringen af cykelstien.
- *Ny aktivitetspark i Mimersgadekvarteret* arbejdet er igangsat, Vi følger med i processen.
- *Superkilen* vil komme til at ligge som en kile fra Nørrebrogade til Tagensvej, langs Mjølnerparken over Mimers Plads og pladserne omkring Nørrebro Hallen. Vi følger med i processen og er med i bestyrelsen.

Arbejdsprogram 2009 - 2011

Gå i dialog med og deltage i København Kommunens projekter for fredeliggøring/ trafiksanering på Nørrebro: Nørrebrogade, Guldbergsgade området, cykelruter, sikre skoleveje ved Hellig Kors skolen og Sankt Hans Torv. Ladegårdsåen skal genåbnes. Selv videreudvikle trafikprojekter og være borgerne behjælpelig med at få realiseret deres drømme om et grønt og bilfredeligt Nørrebro.

For at opnå dette er det vigtigt at Agenda 21 Grøn Nørrebro får udbygget et tæt samarbejde med alle Nørrebros beboer- & trafikgrupper. En væsentlig del af arbejdsprogrammet de kommende år bliver derfor videreudviklingen af kontakten og samarbejdet med borgere, handlende, institutioner, foreninger etc. på Nørrebro. Som led heri, vil også udviklingen af en parkeringsstrategi blive igangsat.

Årsplan 2009

Agenda 21 Grøn Nørrebro arbejder meget med trafik i området, dette arbejde foregår i dialog med borgere, erhverv og Københavns Kommune. Vi støtter Københavns kommune med tiltag der nedbringer forureningen og støjen, ligeledes støtter vi aktivt borgere med at sikre at de får den optimale trafiksanering. Dvs. nedbringelse af Støj- og luftforureningen.

- I samarbejde med Københavns Kommune og lokaludvalget sikre, at Nørrebrogade bliver en succes – gennem evaluering og opfølgning – herunder også international benchmarking/erfaringer fra andre storbyer i Europa
 - Afholdelse af fælles borgermøde om bydelens trafik
 - I samarbejde med trafikgruppen sikre, at der kommer en mekanisk bussluse i Mimersgade
 - Informationsdelen ved etablering af mekanisk bussluse på Nørrebro
 - 3 amerikanske studerende, dialog om Trafikfordampning, med Nørrebrogade som case.
 - Understøtte borgernes ønske om sikker skolevej på Nørrebro
 - Samarbejde med trafikgrupper i Haraldsgade, Stefansgade mv.
 - Dialog med beboere, handlende og Københavns kommune i og omkring Elmegade.
- Aktiviteter i forbindelse med "Miljøtrafikugen" i 2009
- Understøtte udformningen Miljøzoner i København/Nørrebro
- Dialog om videreudvikling af Københavns Delebiler og klimadebatten.
- Deltager i trafikgruppen omkring områdeløftet ved Sjællandsgade,
- Udformningen af cykelsti fra søerne til Hareskoven.
- Dialog med borgerne og Københavns Kommune om genetablering af Ladegårdsåen
- The Link, støtte beboere med oprettelse af cykelsti området fra Jagtvej til folkets park.
- Evaluering og videreudvikling af Nørrebro Delecykler
- Opfølgning på borgernes ønske om mere cykelparkering.

Succeskriterier 2009

- Nørrebrogade fri for gennemkørende biltrafik
- Information og dialog om trafikfordampning.
- Guldbergsgade området implementerer
 - Strøggade i Guldbergsgade
 - Cykelrute i Sankt Hans Gade/Guldbergsgade/Mimersgade
 - Venstresving forbudt på Sankt Hans Torv fra byen, mod Nørre Alle
- Etablere et netværk for genåbning af ladegårdsåen
- Elmegade bliver en ny spændende "Gå gade"
- 5 nye Delebil p-pladser på Nørrebro/Haraldsgade
- Agenda 21 Grøn Nørrebro Delecykler bliver opreklameret på hele Nørrebro
- Afholdelse af Miljøtrafikuge.

Årsplan 2010

Afholdelse af aktiviteter i forbindelse med Miljøtrafikugen 2010. Videreførelse af årsplanen for 2009. Hvad der ikke blev gennemført.

Succeskriterier 2010

- Videreførelse af Succeskriterier 2009 for projekter som ikke blev gennemført
- Målene for Miljøtrafikuge 2010 blev opfyldt
- Fysisk omlægning af Nørrebrogade

Idébank

Nedbringe pendlertrafikken til de store arbejdspladser i bydelen f.eks.: Sølund, De Gamles By og Panum. Kampagne til ændring af bilisters adfærd. Specielt mht. korte ture (koldstart) til bager, skoler m.m. Hvad med at indføre »fri cykel« på Nørrebro (model á la Amsterdam). Et antal cykler placeres i bydelen til fri afbenyttelse, med et Nørrebro-logo og 'miljøreklamer', som sikrer at de kommer »hjem« igen. Kampagne: »Rigtige børn gider ikke køre bil«. Dialog om kollektivgade fra Nordhaven til Sydhavnen.

Ukrudt og andet godt En grønnere bydel

Vision for arbejdsområdet

Vi arbejder for at Nørrebro bliver en grønnere bydel, til gavn for naturen, klimaet og borgerne. I en tid, hvor den frie natur har trange kår på landet, er byernes grønne elementer vigtige for både Co2-opsamling og beskyttelse af biologisk mangfoldighed. Forskning viser, at tæt kontakt til naturen har væsentlig betydning for folkesundheden. De grønne omgivelser er borgernes frirum, hvor man skal kunne stresses af, bevæge sig, og gøre ting sammen.

Vi igangsætter og støtter projekter, der øger den biologiske mangfoldighed i byens grønne og blå natur. Et markant og banebrydende projekt er bybondegården i De Gamles By – ByOasen, som handler om at bringe naturen ind i byen, at formidle og at inddrage os byboere aktivt. Vi arbejder for at grønne projekter udvikles i tæt samarbejde med potentielle brugere. Vi igangsætter selv projekter, hvor vi tilstræber at borgerne får maksimal indflydelse på indhold og udformning, og mulighed for at deltage i plantning og andre hyggelige opgaver. Således opmuntrer vi Nørrebros borgere til at værne om byens natur. Ved kommunale anlægsopgaver gør vi en indsats for at både miljøets og borgernes interesser varetages. Hvis borgerne er uenige, holder vi med naturen og miljøet, idet vi støtter de borgere, der ønsker mere grønt og mindre biltrafik.

Status september 2008

De Gamles By: Gennem 2 år har vi arbejdet på at søge støtte til ByOaseprojektet. I foråret indstillede TMU projektet til budgetønskelisten for 2009, men kom desværre ikke med i det endelige budgetforlig mellem S og VKO, idet miljø generelt blev nedprioriteret til fordel for skattelettelser. Sideløbende har vi søgt støtte til en mindre udgave af projektet fra fonde og puljer, og inden årets udgang forventer vi at have samlet støtte til at renovere kolonihaver og orangeri, og anskaffelse af høns og kaniner. Fra 2009 forventer vi endvidere at få løntilskud til ansættelse af en naturvejleder i 3 år. Regnvandsprojektet er stødt ind i bureaukratiske problemer omkring beslutningskompetencer, men forventes at starte snart. Strømspareprojektet i De Gamles By, som vi har støttet og fremmet, har fået 14 millioner fra Københavns Kommune.

Planteaktioner: Borgerne på Nørrebro har i samarbejde med Agenda 21 Grøn Nørrebro og Opzoomerne på Dansk, begrønnet en del af Nørrebros gader og facader. Indtil nu har vi plantet over 3500 i vores gader: Klatreroser, Rådhusvin, Kaprifolier, Klematis oa., og herigennem optaget co2 og partikler. Nogle gader har ændret karakter: Det er blevet gader hvor man får lyst til at opholde sig. Desværre har bilisterne også brugt de smukke rosenbede i Peter Fabers Gade til vende- og parkeringsplads. Bedene er forsøgt genetableret, men uden held.

Multipladsen i Sankt Hans Gade: Et lokalt initiativ, som vi har støttet. Pladsen er færdig og bruges meget, men mangler lys, beplantning og gavlmaleri. Vi har søgt støtte til færdiggørelse og fået afslag. Nu er pladsen nævnt i Københavns Agendaplan som forslag til lomme-park, hvilket måske kan medføre kommunal støtte til reovering.

»Plads på en nat« på hjørnet af Wesselsgade/Baggesensgade: Et projekt, som vi igangsatte under miljøfestivalen 2005. Vi fik ikke tilladelse og støtte til at gennemføre de forandringer, som beboerne ønskede, og i sin nuværende udformning er beboerne utilfredse. Vi har i foråret fjernet fugletårnet, hvor der ikke boede nogen fugle, og senest har vi i samarbejde med Opzoomerne søgt støtte til mere grønt på pladsen.

Pladsen mellem Birkegade og Egegade: Et projekt, som Agendacentret har igangsat. Pladsen er nu renoveret så langt, at det forhenværende forfaldne anlæg er fjernet, og belægningen er rettet op. Der mangler stadig beplantning og inventar, så pladsen fremstår stadig kedelig og uindbydende. Vi har i samarbejde med Opzoomerne søgt støtte til forskønnelse af pladsen.

Legepladser: I 2007 har vi udarbejdet en legepladsoversigt over kvarteret nord for Nørrebrogade, for at synliggøre, at kvarteret mangler attraktive bevægelsesrum til børn. Vi følger legepladsudviklingen i kvarteret, og via ByOase projektet i De Gamles By bidrager vi til at give kvarteret flere legepladser.

Den Økologiske Daginstitution: Vi har hjulpet institutionen med kommunale forviklinger omkring udvidelse af deres legeplads, idet vi har fået vej & park til at afgive jord til BUF. Nu mangler der kun finansiering til at flytte hegnet.

Fuglekasser: Denne aktivitet har ligget stille i 2008.

Folkets Park: Et kommunalt projekt, hvor vi siden 2005 har deltaget i en følgegruppe for borgere. Folkets Park er anlagt af borgere siden 1971, og har jævnligt været et stridspunkt mellem borgere og kommune. Folkets park er nu blevet renoveret efter en meget lang planlægningsfase. Under den indledende planlægning gennemførte kommunen en meget flot borgerinddragelsesproces, men under detailplanlægning og implementering ønskede kommunen ikke at inddrage borgerne, skønt vi mange gange opfordrede dem til at indkalde følgegruppen. Set med kommunale øjne har anlægsfasen været en succes, fordi der ikke blev udøvet hærværk mod byggepladsen. Vi er nu i gang med at hjælpe Folkets Hus med at etablere en samarbejdsaftale med Kommunens driftsafdeling, vedr. planlægning af arrangementer mv., idet kommunen i skrivende stund ikke vil give Folkets Hus ret til at disponere over parken.

Den grønne firkant: Da Korsgadehallen var bygget færdig efterlod de en gård, hvor de gamle gårdanlæg ikke var tilpasset den nye bakke. I 2008 har vi hjulpet gården med gennemførelse af renoveringer, så der i dag er sket en del forbedringer. Legepladserne og multi-bane skal laves i vinterhalvåret.

Klimaskov: Banedanmark råder over store arealer omkring Lersø Park Allé, som henligger ubenyttet med gamle skinner. Store dele af arealet er sprunget i skov af sig selv. Områdets fremtid er uafklaret. I samarbejde med Ryvang Lokalråd er vi i gang med at søge støtte til at plante en midlertidig klimaskov ind imellem skinnerne, efter Berlinsk forbillede. Visionen er at samle 500 borgere til en stor søndagsplantedag i november 2008, og eventuelt mindre plantedage for skoler og institutioner på hverdage. Plantedagens formål er at samle mange borgere til en fælles meningsfuld friluftaktivitet, som gavner klimaet. Klimaskovens formål er at opsamle CO₂, rense jorden og forbedre grundvandet.

Slotskarreen: Vi har taget initiativ til at søge støtte på vegne af FSB til renovering af 3 udearealer i Slotskarreen. Vores andel er primært at bidrage til, at passagen mellem Folkets Park og Blågårds Plads bliver forskønnet som offentlig sti og sikker skolevej med god sammenhæng til den nye Folkets Park, samtidig med at gårdrummene skal blive mere attraktive og hyggelige som udeareal for Slotskarreens beboere.

Konsulentydelse: Vi har i 2008 haft kontakt til en del gårde, som vil have hjælp til renovering af gårde. En del af disse opgaver er opstået i kølvandet på affaldsprojektets aktiviteter. Enkelte projekter har givet indtægter til Agendacentret, og flere er på vej

Samarbejdspartnere

Borgere, kvarterløft, Beboerforeninger, ejerforeninger, gårdlaug, gadelaug, institutioner, De Gamles By, Opzoomerne på Dansk, Jagtvejsprojektet, Byhavenetværket, lokale handlende, samt relevante forvaltninger i Københavns Kommune.

Arbejdsprogram frem til 2011

De Gamles By: Målet er, at ByOase projektet med tiden skal blive et selvstændigt projekt med egen organisation og økonomi. For at komme fem til det mål vil vi fortsat bruge en del kræfter på fundraise til projektets mange enkeltdele. Projektet hviler stadig ikke i sig selv økonomisk, men vi forventer at snart få støtte i et omfang, der udligner vores investering.

Planteaktioner: Planteaktionerne hvor beboere og handlende beplanter deres gade med facadebeplantninger, blomster, mindre buske og træer i bydelen har fortsat høj prioritet. Medfinansiering af blomster og mindre planter, stativer og jord via foreningen »Opzoomerne i Danmark«. For at udbrede kendskabet til Agenda 21 Grøn Nørrebro og Opzoomerne, skal der arbejdes på at vi bliver mere synlige under planteaktionerne.

Øvrige projekter: Vi vil færdiggøre de projekter, som vi har igangsat og støttet. Derudover vil vi løbende holde kontakt til borgere og grupperinger i bydelen, som ønsker at igangsætte grønne projekter, og støtte hvor vi kan, som tovholder eller rådgiver.

Årsplan 2009

De Gamles By: I 2009 forventer vi at kolonihaverne er færdigrenoveret og kan overdrages til kvarterets daginstitutioner. Derudover vil vi renovere Orangeriet og anskaffe kaniner og høns. Fra 1. januar håber vi at have ansat en naturvejleder, som tilbyder naturaktiviteter for børn og gamle i fællesskab. Vi håber også, at regnvandsprojektet kommer i gang, så vi har synlige vandmiljøer inden klimatopmødet i 2009. Sideløbende vil vi bruge en del kræfter på fortsat fundraising. Strømspareprojektet vil vi følge fra sidelinien og tilbyde relevant rådgivning. Under klimatopmødet vil vi tilbyde rundvisninger på engelsk.

Planteaktioner: Planteaktionerne fortsætter, og i 2009 vil vi fokusere på at få beboere og handlende mere inddraget i facadebeplantningen, og at få synliggjort at agendacentret tilbyder facadebeplantning. Vi skal udvikle et nært samarbejde med Kvarterløft i Haraldsgade.

Øvrige projekter: Vi vil fortsætte arbejdet med at begrønne og forskønne små pladser.

Succeskriterier 2009

De Gamles By:

- Helhedsplan er afhandlet med institutionerne i De Gamles By
- Implementering af nedsivningsprojektet er igangsat og mindst et vandmiljø er synligt i parken
- Implementering af mindst et af de tre haveforslag er igangsat
- Kolonihaverne er renoveret og overdraget til kvarterets skole og daginstitutioner
- Der er kommet kaniner og høns i De Gamles By
- Der er igangsat naturvejledning for børn og gamle
- Der er rejst finansiering til implementering af flere af ByOasens delprojekter

Øvrige projekter:

- Planteaktioner: Yderligere 500 Nytteplanter – og -træer kan ses i Nørrebros gader
- Klimaskov: udbygning af det projekt, som blev igangsat i 2008
- Multipladsen i Sankt Hans Gade: pladsen er færdiggjort
- »Plads på en nat« på hjørnet af Wesselsgade/Baggesensgade: Vi har lavet en løsning, som både beboere og TMF er tilfredse med.
- Pladsen mellem Birkegade og Egegade: Pladsen er begrønnet og møbleret
- Legepladser: Der er rejst finansiering til anlæg af mindst en ny legeplads nord for Nørrebrogade, f.eks. i De Gamles By
- Den Økologiske Daginstitution: Har fået udvidet legeareal
- Folkets Park: Der laves en aftale med kommunens drift, som giver Folkets Hus mulighed for at disponere i parken.
- Slotskarreen: Sammenhængen mellem Blågårds Plads og Folkets park er blevet forskønnet til gavn for både den offentlige sti og gårdens beboere.
- Nye projekter: Igangsætte eller etablere samarbejde med mindst et nyt projekt vedrørende begrønning af gader og pladser
- Den Grønne Firkant er reetableret og der er lavet multibane og 3 nye legepladser.
- Konsulentydelse: Flere gårdlaug bruger og betaler agendacentret for at hjælpe med renovering.

Årsplan 2010

De Gamles By: I 2010 håber vi, at vi er så langt med så mange delprojekter, at ByOasen er kendt i lokalmiljøet og bruges flittigt af kvarterets borgere og institutioner. Projektet forventes nu at hvile i sig selv økonomisk. Arbejdet med at fundraise og implementere forskellige delprojekter fortsætter, som aktivitet i agendacentret eller i en selvstændig organisation.

Øvrige projekter: Planteaktionerne fortsættes, og vi etablerer samarbejde med endnu flere lokale begrønningsprojekter.

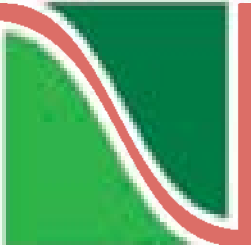
Succeskriterier 2010

- De Gamles By: Implementering af flere delprojekter og etablering af selvstændig organisation
- Planteaktioner: Plante yderligere 500 planter
- Igangsætte eller etablere samarbejde med mindst et nyt projekt vedrørende begrønning af gader og pladser

Idébank

- Rekreativt område på arealet ved Stengade/Baggesensgade
- Forskønnelse af Den Røde Plads med sammenhæng til Sportshal og kommende Kulturhusindgang
- Taghaver
- Aftaler med planteskoler om at aftage ikke-salgbare skæve eller sjove planter/træer
- Forgrønning af Søernes nærområder, hvor man kan bløde kanter op og lave 'udesteder' til ophold
- Indarbejdelse af beplantning og nyttehaver i skolernes undervisning
- Generelt design til udligning af overgangen mellem gårdrum og gaderum, herunder adgangsforhold for renovation.
- Fuglekasser: Vi har tidligere haft succes med at bygge fuglekasser sammen med fritidshjem, og denne ide kan genoptages.

Skidt - med miljøet!

Optimering af affaldssortering

Vision for arbejdsområdet

Forestil dig et Nørrebro uden skrald i gaderne! Et Nørrebro hvor alle gårde har affaldssortering/miljøstationer og genbruget stiger til over 50 %, mens affaldsmængden falder. Hvor affaldssortering ikke alene hører baggårdene til, men er kommet ud på gader og pladser – ikke mindst på Nørrebrogade. At Nørrebro fortsat er Københavns førende bydel inden for affaldssortering og går foran med erfaringsindsamling og udvikling af nye løsninger i samarbejde med aktørerne.

Arbejdsprogram frem til 2011

- Samarbejde med Københavns Kommune om mere og mere effektiv affaldssortering
- Nørrebro Affaldsmodel skal optimeres gennem kampagner
- etablering af miljøstationer i en større del af bydelen, specielt de ydre områder af Nørrebro.
- Der skal øget fokus på formidlingsdelen.
- Fokus på at cafeer og torve, kan bruges til at synliggøre affaldssortering.
- Samarbejdet med de berørte netværk – specielt gårdmandsnetværket skal udvides til kontakt med gårdmændene i den nye bydel.
- Vi skal i dialog med politikerne og komme med konkrete forslag og input til kommunens affaldspolitik og takstsystem.

Status

Udllicitering af R98. Omstrukturering af affaldshåndteringen i København hvor serviceringen af borgerne er flyttet fra R98 til Center for Miljø har resulteret i forringelse af servicen, som de enkelte gårde og gårdmænd får, herunder kontakten til de relevante konsulenter i kommunen. Derfor skal Agenda 21 Grøn Nørrebro, desværre i meget højere grad udvikle og støtte den proces, der fører til en bedre sortering på Nørrebro. På trods af denne »døde« situation affaldssorterer (25% af svarende til Indre Nørrebro) bydelens beboere stadig deres affald efter »Nørrebro Affaldsmodel«.

Affalds- og Energiværkstedet hvor netværksbygningen på Kvartersmiljøstationen i Møllegade danner rammen om de aktiviteter, der gennem leg, sjov og alvor giver nye generationer kendskab til affaldets veje og vildveje.

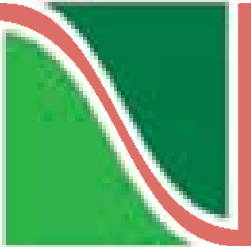
Blå Kapel Administrationen af Blå Kapel udføres i samarbejde med Agenda 21 Grøn Nørrebro.

De grønne gårdmænd i Blå Kapel har aktivt medvirket i erfaringsudveksling og udviklingsarbejdet ved at modtage lærere og studerende fra DTU og Danmarks Designskole.

Affaldsplan 2012 På baggrund af møde med gårdmænd, gårdlaugsformænd og bestyrelsesmedlemmer blev der udarbejdet en indsigelse til Kommunens affaldsplan 2012. Indsigelsen fremhævede den dalende borgerservice. Gruppen ønskede også at der laves et pressearbejde samt foretræde i forbindelse med behandlingen i TMU.

Affaldssortering på Klimafestival – Kulturelle Markedsdage I forbindelse med årets Klimafestival og Kulturelle markedsdage etablerede og drev Agenda 21 Grøn Nørrebro en Miljøstation, hvor alt affald fra festivalen blev affaldssorteret.

Erfaring fra miljøstationen skal opsamles og sendes til kommunen som bidrag til affaldsplan 2012 initiativ ”59. Arrangementer uden affald der flyder”.

Konsulent og udviklingsarbejde Agenda 21 Grøn Nørrebro har haft studerende fra DTU. Opgaven med titlen "Analyse af Nørrebro Affaldsmodel" blev udarbejdet p.b.a. et ønske om at få et overblik og se status på hvordan Nørrebro Affaldsmodel fungerer i gårdene efter 10 års virke. Samarbejdet med DTU Videnskabsbutik fortsættes og der er fremsendt nye temaer som ville være interessante at arbejde med.

Danmarks Designskole "DDS" og Vestforbrænding A/S har et projekt med titlen Affald, Antropologi og Design, hvor vi har medvirket med viden og erfaringer. DDS har yderligere gennemført undervisningsforløb med temaet, hvor vi også har medvirket med formidling af praktiksteder og erfaring.

Samarbejdspartnere

Gårdmænd. Gårdlaug. Beboerforeninger. Almennyttigt boligbyggeri. Ejerforeninger. Indvandrergrupper. erhverv. Det Blå Kapel. R98. Københavns Kommune: Center for Miljø. Andre lokale Agenda 21 centre. Danmarks Tekniske Universitet og Danmarks Design Skole.

Årsplan 2009

Miljøstationer. De eksisterende miljøstationer skal opdateres med skilte og opslagstaver. Der skal laves en kampagne i samarbejde med gårdlaugene/gårdmændene for at relancere Nørrebro Affaldsmodel. Der skal arbejdes med oprettelse af nye miljøstationer og kvartersmiljøstationer, specielt på den ydre del af Nørrebro.

Klima. I forbindelse med Klimatopmødet i 2009 - se på hvilke aktiviteter der kunne belyse hvordan affald er en medvirkende årsag til de forringede klimaforhold.

Gårdmandsnetværket. Arbejdet med gårdmændene på Nørrebro skal genoptages og udvikles. I forbindelse med Indsigelse til affaldsplan 2012 viste gårdmændene og gårdlaugsrepræsentanterne interesse for at indgå mere aktivt i arbejdet.

Affalds- og Energiværkstedet. Fremover skal der skal ske en bredere konsolidering af Affalds- og Energiværkstedets aktiviteter i bydelen, eventuelt skal målgruppen udvides til børn under skolealderen og voksne.

Affaldssortering på gaden. Der skal laves forsøg med affaldssortering i det offentlige byrum. I forbindelse med omlægningen af Nørrebrogade, skal der udvikles forslag til en model til affaldssortering.

Udlicitering af affaldsindsamling i København. Det bliver nødvendigt at bruge ressourcer på at følge udliciteringen. Da det stadig er uklart hvilken indflydelse det vil få på Nørrebros affaldsmodel og Agenda 21 Grøn Nørrebro indflydelse.

Udvikle og inddrage DTU og Danmarks designskole. Der er fremsendt flere problemformuleringer til DTU's videnskabs Butik med temaer som det vil være interessant at få undersøgt og belyst, og som derefter kan bruges i dokumentation af affaldssituationen på Nørrebro og i byen. Ligeledes fortsættes samarbejde med DDS – Specielt i forbindelse med Projektet "Den talende miljøstation" vil inddragelsen af studerende i udvikling af et nyt koncept være interessant.

Succeskriterier i 2009

- Center for miljø's affaldskontor til rundtur på Nørrebro, Herunder sikring af kvaliteten.
- Kontakt til 3 gårde i den ny bydel på Nørrebro.
- Opstart af kvartersmiljøstationer på det ydre Nørrebro
- Affalds og energiværkstedet, afslutte projektet og planlægge fortsættelsen af værkstedets drift
- Klimatopmødet i 2009 – Udgive en folder om klima og affald, rundture mv.
- Relanceringen af Nørrebro affaldsmodel i gårdene
- Fortsætte arbejde med: Blå Kapel, DTU, Designskolen

Årsplan 2010

Videreførelses af årsplan for 2009

Succeskriterier i 2010

- Etablering af ny miljøstation
- Etablering af 2 kvartersmiljøstationer
- Fortsat følge kommunens affaldspolitik og praksis

Idébank

Vise, at flere gårdmandstimer f.eks. til affaldssortering får en positiv effekt på hele gården som sådan, miljømæssigt og socialt. Lave reklamebannere for miljøstationerne. Affaldssortering i De Gamles By.

Sæt en prop i forbruget

Ressourceforbruget skal ned

Vision for arbejdsområdet

Visionen er et Nørrebro hvor ressourceforbruget er minimalt. Hvor ressourcebesparelser og energieffektive løsninger, som en naturlig ting indtænkes i bydelens projekter og initiativer. At alt nybyggeri er passivhuse med grønne tage, regnvandsopsamling og genbrug af gråt spildevand. At Nørrebro bliver Københavns mest energirigtigt 'oplyste' bydel, hvor alle borgere, boligforeninger og forretninger sparer CO₂ og bliver anerkendt for deres store indsats for at spare på ressourcerne og opfylder klimamålene, så der bliver en retfærdig fordeling af ressourcerne på hele jorden. Et Nørrebro hvor alle borgere køber miljørigtig el og boligforening og institutioner har solceller på taget.

Status for aktiviteter

Agenda 21 har etableret et solcelleanlæg på Fritidshjemmet i Møllegade og sparet 1 ton CO₂ ved at lave et solcelleanlæg, der skal dække forbruget på kvartermiljøstationen, Vi har nu været med til at lave 5 anlæg. Der har en årlig energiproduktion på 7.720 kWh/år og sparer miljøet for: 5,4 tons CO₂, 8,5 kg SO₂, 12,4 kg NO.

Mht. energirådgivning arbejder Agenda 21 Grøn Nørrebro tæt sammen med Økologihuset/ Energitjenesten. Materialer til udlån: elmålere og 'sparepærekuuffert' bliver løbende udlånt til borgere. Aktuelt er der indledt et samarbejde med Panum instituttet og De gamles By om energibesparelser.

Arbejdsprogram frem til 2011

Vi skal sætte mere fokus på klima og miljø og mindre på økonomi. Der skal fortsat tilbydes 'homeparties', hvor indvandrerkvinderne er en vigtig målgruppe. I forbindelse med omlægningen af Nørrebrogade, skal vi i dialog med kommunen om udformning af gadebelysningen. Opførelse af solcelleanlæg på Nørrebro gennem Nørrebro Solcellelaug og private anlæg i fx andeleboligforeninger. Deltage i Solarcitys aktiviteter og være aktiv i forbindelse med at genindføre tilskud til etablering af solcelleanlæg. Tilbyde hjælp til etablering af regnvandsanlæg bl.a. i De Gamles By og Økologihuset.

Udarbejde materiale og afholde aktiviteter i forbindelse med klimatopmødet i 2010.

Årsplan for 2009

- Skabe interesse om Nørrebro Solcellelaug.
- Arbejde på at få genindført tilskud til solcelleanlæg
- Udarbejde 'klima & ressource' materiale
- Afholde homeparties
- Tilbyde hjælp til etablering af regnvands nedsivningsanlæg.

Succeskriterier 2009

- Afholdelse af 2 homeparties.
- Etablering af 1 regnvands nedsivningsanlæg.
- Vi er med i energibesparelser i De gamles By og Panum

Årsplan 2010

Fortsætte aktiviteter fra 2009

Succeskriterier 2010

- Nørrebro Solcellelaug, Etablere Solkraft anlæg
- Etablering af yderligere 1 regnvands nedslivningsanlæg.
- Tilskud til solcelleanlæg genindført

Idébank

Oprette en service: Hvordan kan I bruge jeres ELO- rapport (Energiledelsesordning) og ELOtal? Skabe interesse for og støtte boligforeninger til at få Grønt Diplom/udarbejde grønne regnskaber og bruge dem. Stille let overskuelige vejledninger og skabeloner til rådighed, der gør det nemt for boligforeninger at lave grønt regnskab og miljøhandlingsplan. Afholde kurser om grønne regnskaber, hvor deltagerne, i forbindelse med kurset, udarbejder grønne regnskaber/grønt diplom for deres egen boligforening. Udarbejde elektronisk kampagnemateriale, som boligforeninger kan tilrette og bruge til en spare-kampagne ved udsendelse af vandregninger. Forbruget skal tydeliggøres, og handlemuligheder anvises. Vejledningsmateriale om energibegrænsning bliver tilgængeligt på arabisk, tyrkisk og evt. flere sprog.

Arbejde for øget selvstyre i Københavns kommunes institutioners økonomi, således at den enkelte institution selv kan råde over opnåede besparelser.

Ressourcebesparende aktiviteter på skolerne, der inddrager børn og unge, hvor f.eks. kompostering og affaldssortering, regnvandsanlæg i skolegården og energibesparelser indgår, som en integreret del af undervisningen. Kobling af undervisning og forbrug. Formidle viden om, og materiale til skolerne. Samarbejde med Skolernes Energiforum. Måling af energi i skolerne: ugens energiforbrug på Vand, el, affald og Varme.

Godt for maven - og for forretningen Økologisk mad

Vision for arbejdsområdet

Nørrebro skal være det lokalområde i Danmark, der »omsætter« flest økologiske fødevarer, fordi der er et stort udvalg til konkurrence dygtige priser. Borgerne på Nørrebro skal være med til at produktudvikle de økologiske/miljørigtige varer ved at stille krav ud fra et velfunderet kendskab til området.

Nørrebro skal være med til at skabe debat om sammenhængen mellem forbrug, klima og miljø og livskvalitet. Bydelen Nørrebro skal ved sit eksempel vise, at det kan lade sig gøre at leve 'økologisk' for en ganske almindelig løn.

Status

Vi har afholdt 2 event for at formidle økologi til borgerne: Vi har deltaget på Nørrebro Festivalen på Blågårds Plads og Klimafestivalen på Kulturelle markedsdage, hvor vi fik rigtig fokus på økologiske drikke og genbrug af affaldet. Gennem promovningen af 'Grøn Butik'- konceptet har vi arbejdet for at butikker/caféer begynder at forhandle (flere) økologiske produkter. Og oprettet en ny 'Grøn Butik' i Elmegade. Vi har anskaffet et mosteri, hvor borgerne kan låne og lave deres egen most. Der er i år udleveret 20 grøntsagsposer om måneden fra Kiselgården med biodynamiske/økologiske grøntsager. Elmegade er i gang med planlægning af Økologisk Juleevent.

Samarbejdsparter

De lokale handlende, Spidsroden, Pure Food, Økologiske Igangsættere, Palle Hvid, Kiselgården og Brinkholm.

Arbejdsprogram frem til 2011

Vi skal fastholde og videreudvikle, at Nørrebro er det sted i Danmark, hvor der bliver solgt flest økologiske produkter. Højnelse af kvaliteten af de økologiske varer gennem uddannelse af personale i detailhandlen. Videreudvikle og intensivere oplysningen om økologiske varer til forbrugerne.

Årsplan 2009

Information om økologiske varer til forbrugerne skal fortsætte. Mosteriet skal udlånes, for at sætte fokus på lokal produktion.

Succeskriterier 2009

- Elektronisk fremstilling af Henne om hjørnet i samarbejde med Københavns Kommune.
- 1 event der informerer om økologiske varer.
- Mosteriet skal udlånes 3 gange
- Udlevere 20 stk. Kielselgården grøntsagsposer

Årsplan 2010

Fortsættelse af aktiviteter fra 2009.

Succeskriterier 2010

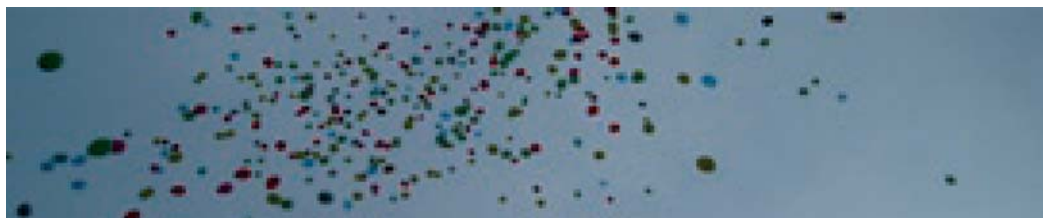
- Elektronisk opdatering af Henne om hjørnet
- 1 event der informerer om økologiske varer.
- Mosteriet skal udlånes 3 gange
- Udlevere 20 stk. Kielsegården grønsagsposer

I débank

Lave messe/debat for at sætte økologi på dagsordenen. Udvikle kurser til uddannelse af personale i detailhandlen: Kendskab til hvori økologiske produkter adskiller sig fra andre tilsvarende konventionelle produkter, hvorfor de er dyrere samt håndtering af grøntsager.

Danne netværk/ERFAgruppe af detailhandlere til oplysning om og udbredelse af økologiske produkter og kendskab til producenter. Der skal specielt arbejdes med at få indvandrer-grønthandlerne til at forhandle flere økologiske produkter. Materiale på de største fremmedsprog på Nørrebro.

Miljø med mere Tværgående miljøarbejde

Vision for arbejdsområdet

At det for fremtiden vil være en naturlig ting at miljø, kultur og det sociale spiller sammen. Et Nørrebro hvor den kulturelle mangfoldighed er en berigelse og ikke en medvirken til konflikt; hvor marginaliserede borgere inddrages i miljøkulturelle aktiviteter; hvor kunstnere medvirker i miljøprojekterne, der planlægges så de også kan rumme de socialt udsatte og marginaliserede grupper.

Det multietniske Nørrebro er den ideelle baggrund for en inspirerende og broget kulturscene. Hvor kunstnere af alle slags: dansere, malere, billedmager, gøglere, skuespillere, installationskunstnere, fotografer og kreative amatører af alle køn, farver, former og folkeslag er med til at synliggøre miljøprojekter og vise nye og overraskende sider af menneskers samspil: med- og modspil med miljø og klima i byen. Gennem et tæt netværk skal kunst og gedigent håndværk integreres overalt, hvor dette er muligt. Kunsten skal ud på gader og stræder, hvor den i højere grad skal sammentænkes i forbindelse med etablering af fysiske foranstaltninger.

Status

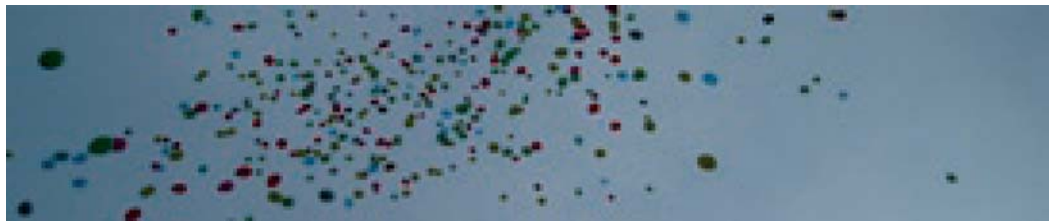
Agenda 21 Grøn Nørrebro har afholdt 2 store events, Nørrebro festival og Klimafestival 2009 på Kulturelle markedsdage, begge arr. var over 2 dage med mange deltagere fra området. Vi har snakket med mange borgere på Nørrebro og specielt arr. på ydre Nørrebro havde sat alle sejl til. Der var først gang at vi rigtigt kom ud over rampen. Der var 5 ting der specielt gjorde at det var en succes,

- vi havde under hele festivalen rigeligt personale,
- vi havde et godt blikfang, økologisk rygsæk, klimaballon, kvartersmiljøstation og stort telt.
- Vi havde kvartersmiljøstation hvor alle skulle affaldssortere deres affald.
- Vi havde indsamling af retur emballage fra øl- og vandsalg, så alle kom forbi for at "hæve 5 kr.",
- og vi havde fokus på klimaKBH.dk.

Vi har et tæt samarbejde med 'Øglegøglerne'. Vi har oprettet en Miljøpulje i Agenda 21 Grøn Nørrebro, og vi har fået flere henvendelser og været positiv over for de fleste. Centerlederen er med i følgegruppen for fairtrade-indføringen i Københavns Kommune. The Link dækker det geografiske område mellem Jagtvej ad Struensegade op til Folkets park og videre til søerne. Der er afholdt møde og nedsat arbejdsgrupper med deltagelse af borgere, der har en tilknytning og interesse i at få området udnyttet til grønne og motions- og kulturelle aktiviteter. Agenda 21 Grøn Nørrebro støtter gruppen med udvikling af projektet.

Samarbejdspartnere

Kvarterssekretariat Nørrebro Park. Nørrebro Handelsforening. Rabarberlandet. Jagtvejsprojektet. Økologiske Igangsættere, Øglerne. Skoler. Daginstitutioner. Indvandernetværk. Områdeløft Mimersgadekvarteret. Kvarterløft Haraldsgade. Københavns Kommune. Økologisk Produktionsskole, Verdenskulturhuset Nørre Allé og Café Offside mv.

Arbejdsprogram frem til 2011

Overordnet set skal miljøarbejdet spille en rolle i etnisk såvel som social integration. Agendacentret skal i langt højere grad end hidtil samarbejde med de sociale og kulturelle projekter.

Agenda 21 Grøn Nørrebro skal ligeledes fortsætte og videreudvikle samarbejdet med Nørrebro Handelsforening, der gør en stor indsats for at få de små forretninger gjort socialt bevidste og

miljørigtige, et arbejde agendacentret vil udvikle bl.a. gennem 'Grøn Butik' konceptet. Forhåbentlig kan vi få genstartet projekt 'Indvandrerkvinder som drivkraft i Miljøarbejdet' og udvikle kurser på de forskellige indsatsområder målrettet indvandrerkvinder samt få etableret et indvandrerkvindenetværk med tilknytning til agenda 21 Grøn Nørrebro, der arbejder med miljø i bl.a. boligforeninger, og hvordan forskellige kulturbaggrunde kan influere på udviklingen af miljøarbejdet.

En række projekter på de forskellige indsatsområder arbejder allerede med social og etnisk integration; her kan eksempelvis nævnes projekt 'affalds- og energiværksted' og Byoasen. Det tværfaglige samarbejde skaber behov for bedre koordinering og erfaringsudveksling og synlighed mellem Agenda 21 forskellige indsatsområder og mellem Agenda 21 og eksterne aktører, derfor vil en stor del af arbejdet, de kommende år blive koncentreret om at udvikle dette område.

Årsplan for 2009

Deltagelse i Klimafestival 2009 og Nørrebro Festivalen på Blågårds Plads i 2009.
Opstart af projekt Indvandrerkvinder som drivkraft i Miljøarbejdet.

Succeskriterier 2009

Agenda 21 Grøn Nørrebro bliver Fairtrade
Afholde Klimafestivalen 2009
Deltage i Nørrebro Festivalen 2009
Deltage i Kulturelle Markedsdage 2009

Årsplan for 2010

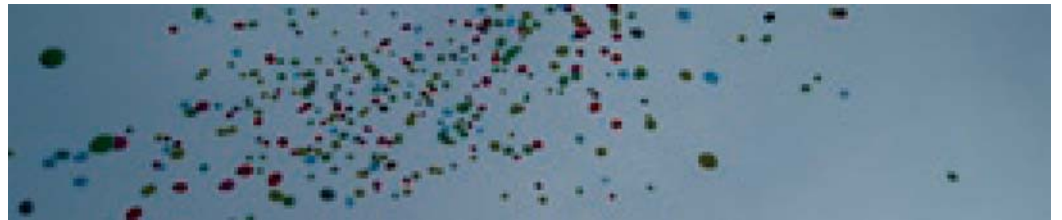
Vi satser på videreførelse af aktiviteter fra 2009

Succeskriterier 2010

The Link får gennemført de første synlige resultater.
Afholde Klimafestivalen 2010
Deltage i Nørrebro Festivalen 2010
Deltage i Kulturelle Markedsdage 2010
Afholde kurser for indvandrerkvinder

Idébank

Guidet økologisk-social-kulturel rundtur på Nørrebro for børn fra andre dele af landet. Indvandrerraftener med film, foredrag, musik...

Agenda 21 Grøn Nørrebro